

Sønderballe Tidende

14. august 2009

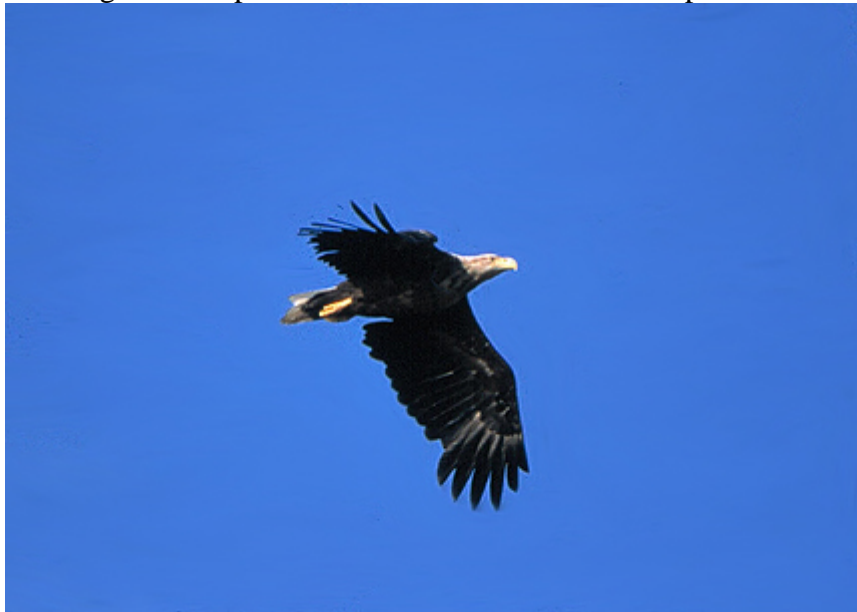
2. årgang, nr. 13

Det er ganske vist...

Havørne set over Sønderballe

Det er ganske vist, at der er spottet havørne i Sønderballe. Både Johanne Duus (Josse) og Bjørn på Sønderballe Hoved 10 samt Familien Schmidt på Gåsevig 1 og 2 har nu set havørne svæve over Erik Bruhns marker og bygningerne i Sønderballe. Sikke et syn. En kæmpe fugl. På DOFs [Dansk Onitologisk Forening] hjemmeside har jeg fundet lidt fakta om fuglen. Her står at havørne er Europas største ørn. Den kan blive 30 år gammel og yngler ved lavvandede kyster, søer og fjorde. Den lever af ådsler, fisk, vandfugle (gerne blichøne) og mindre pattedyr. Danner normalt par for livet (Johanne så to fugle sammen, mens vi på Gåsevig kun så én fulg, Bjørn har også set to fulg sammen). Reden kan blive over 3 meter høj og veje 500 kg. Har ynglet i Danmark siden istiden – undtagen perioden 1900 – 1994. Havørnens vingefang er mellem 200-245cm, den har en længde på 70-90cm. En han vejer mellem 3,1 og 5,5kg, mens en hun vejer mellem 4,1 og 7kg! På DOFs hjemmeside så jeg også, at Haderslev Tunneldal er en vigtig lokalitet for havørne. Dvs langs fjorden, Haderslev Dam, Hindemade, dyrehaven, Pamhule, Teglholt og Kirkekobbelskov, Sandkule Skov og Stevning Dam.

Når en rede kan blive over 3 meter høj, burde vi kunne spotte sådan én hvis vi ser den oppe i en af bøgetræerne på Sønderballe Hoved eller ved Hopsø.

I Norge findes der saftige aftenhistorier om at havørne kan "tage" børn i 0-7års alderen....sikken uhygge! Men, men.. historien er blevet afmonteret, da en havørn ikke kan indfange og bære bytte større end dens vægt. Dvs. 3- 7kg!!

Gåtur om byggeskik

Så er det ved at være tid til at vende tilbage til mig, om I har lyst til at være med til en aftengåtur og et afsluttende kaffearrangement hvor vi taler om byens historie – den historie bygningerne fortæller os. Arkitekt Jørgen Toft Jessen kommer ud og underholder os på gåturen. Datoen er blevet ændret til den 16. september kl. 18:30. Jeg håber på opbakning til arrangementet. Tilmeld jer os Mette på 74575763 eller mette@zippora.dk . Tilmeldte får nærmere besked om startsted, når vi nærmer os dagen.

Byggeskikeksempler fra tysk tid

Typisk ejendom i schweizerstil eller "Gewerkhulen-stil". Boldervej ved Aabenraa, ca. 1900.

Stuehus med skifertag og træmpel. Kiplevej 1893.

/MZLS

Landsbyplan/handleplan står for døren ! Indkaldelse til OPSTARTSMØDE.

Som oplyst på generalforsamlingen har Velfærdsministeriet bevilliget Enderupskov og Sønderballe 100.000 kr. til deling til udarbejdelse af en Landsbyplan/Handleplan. Denne skulle gerne efterfølgende give mulighed for at søge økonomiske midler til gennemførelse af de ønsker Enderupskov og Sønderballe hver især bl.a. kunne have for at skabe attraktive levevilkår for beboerne i de to landdistrikter, herunder at give vore børn og unge gode betingelser for en aktiv opvækst.

Landsbyplanen skal eksempelvis beskrive vor historie – beboerne - naturen og omgivelserne – erhvervene – offentlig service (skole, børnehave m.m.) - faciliteterne indenfor landdistriktet – KORT sagt vores små samfunds ressourcer, hvad enten det gælder menneskelige ressourcer eller fysiske ressourcer.

Derudover skal Landsbyplanen afspejle de ønsker/fremtidsvisioner, vi kunne have til Enderupskov/Sønderballe. Eksempelvis regulering af færdslen, forskønnelse af vore landdistrikter, forhold omkring busstoppesteder, legeplads, gadekær, øget kendskab til veje og stier, som gør det muligt at komme rundt i landskabet og meget andet.

Muligheder for ny bebyggelse – samlingssted for de to landdistrikters beboere. Hvordan tager vi hånd om tilflyttere, kendskab til de uskrevne regler, socialt samvær m.m.

Kort sagt, en Landbyplan kan rumme alt fra planer om socialt netværk til beplantningsplaner, gaderenovering og udstykningsplaner, ligesom der kan fokuseres på de områder, som vi finder vigtige at bevare/ændre.

Landsbyplanen/handleplanen skulle gerne blive "Brækjernet" til pengekassen, men måske endnu vigtigere det redskab, der skal til for at holde Haderslev Kommune orienteret om de ønsker, vi har til at gøre Enderupskov/Sønderballe til et attraktivt sted at bosætte sig.

Forhåbentligt sidder I inde med en lang række ønsker/visioner, der kan være en del af en Landsbyplan, som gerne skulle række 10 – 15 – 20 år frem i tiden.

Sammen med GBL Gruppen for By og Landskabsplanlægning i Kolding vil bestyrelsen gerne invitere Jer til et **OPSTARTSMØDE** i
Skrydstrup Forsamlingsgård, Ribevej 76, Skrydstrup, 6500 Vojens
Tirsdag den 25. august 2009, klokken 18.30 – 21.30

Der vil blive serveret 2 sandwich + vand pr. deltagere, samt kaffe og småkager.

Opstartsmødet vil bl.a. berøre - hvordan arbejdet omkring Landsbyplan/handleplan kan gribes an,

- idéudveksling om fremtiden
- fastlæggelse af indsatsområder/udviklingstemaer
- nedsættelse af temagrupper
- tidshorisont for udarbejdelse af Landsbyplanen/handleplanen m.m.

Vi håber fortsat I har tid og lyst til at møde op og være med i arbejdet omkring Landsbyplanen/handleplanen. **Bemærk, - alle kan være med !**

Af hensyn til bestilling af fortæring bedes oplysninger om deltagelse meddelt til foreningens bestyrelsen (Katrine, Sønderballe Hoved 9, Mette, Gåsevig 2 eller Thorkild, Sønderballe Hoved 41) **senest søndag den 16. august 2009.**

PS: Skulle du være forhindret i at give møde tirsdag den 25. august 2009, har du efterfølgende mulighed for at koble dig på arbejdet i en af temagrupperne.